

Kieli-HOPS kielitietoisen ohjauksen ja oppimisen tukena

29.12.2025

Kieli-HOPS on Kielibuusti-hankkeessa kehitetty opiskelijalähtöinen väline, jonka tavoitteena on tukea korkeakouluopiskelijoiden kielitietoisuutta ja oppimisen kohteena olevan kielen osaamisen kehittymistä (Asikainen-Kunnari & Komppa, 2023). Väline on suunniteltu erityisesti englanninkielisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevien opiskelijoiden tueksi, mutta sen periaatteet ovat laajasti sovellettavissa myös suomenkielisiin koulutusohjelmiin. Yhtäältä Suomessa suomen ja ruotsin kielen taito on keskeinen tekijä työllistymisessä, ja joillakin aloilla kielitaitovaatimukset voivat liittyä myös ammatilliseen kelpoisuuteen. Toisaalta suomenkielisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevien englanninkielen oppimisen merkitys nyky-yhteiskunnassa nähdään vahvuutena. Tämän vuoksi kielitaitojen merkitys on tärkeää tehdä näkyväksi jo opintojen alkuvaiheessa. Kieli-HOPS on kehitetty siten, että se hyödyntää korkeakouluissa jo olemassa olevia ohjausrakenteita ja -käytänteitä (Asikainen-Kunnari & Komppa, 2023). SEAMKissa tämä tarkoittaa esimerkiksi ryhmänohjaajien ja opinto-ohjaajien kanssa käytäviä yksilöllisiä ohjauskeskusteluja, joita on pilotoitu Nursing-ohjelmassa (Rantanen & Kinossalo, tulossa). Kun kieli-HOPS sisällytetään osaksi opintojen alkuvaiheen ohjausta, opiskelijat saavat varhaisessa vaiheessa kokonaiskuvan siitä, miksi ja miten kielten oppiminen tukee ammatillista kehittymistä. Keskusteluja voidaan jatkaa opintojen edetessä, jolloin opiskelija arvioi omaa edistymistään ja tarkentaa tavoitteitaan.

Mikä kieli-HOPS on?

Kieli-HOPS on henkilökohtainen opintosuunnitelma, jonka keskiössä on yksilöllinen kielenoppimissuunnitelma (Asikainen-Kunnari ym., 2022). Suunnitelma perustuu opiskelijan omaan arvioon oppimisen kohteena olevasta kielitaidostaan, hänen tavoitteisiinsa ja niihin oppimisympäristöihin, joissa tuota kieltä käytetään.

Kieli-HOPS-dokumentti sisältää muokattavia kysymyksiä, joiden avulla opiskelija jäsentää omaa kielipolkuaan ja joita käsitellään yhdessä ohjaajan kanssa. Väline tukee opiskelijan toimijuutta: opiskelija ei ole passiivinen ohjauksen kohde, vaan aktiivinen oman oppimisensa suunnittelija (Asikainen-Kunnari & Komppa, 2023). Kieli-HOPS ohjaa opiskelijaa pohtimaan, millaisissa opinnoissa ja työelämän tilanteissa opittavaa kieltä tarvitaan ja millaista osaamista nämä tilanteet edellyttävät. Kieli-HOPS toimii samalla ohjauksen konkreettisena apuvälineenä. Se tarjoaa ohjaajille rakenteen kielitaidon käsittelyyn myös silloin, kun aihe koetaan herkäksi (Asikainen-Kunnari & Komppa, 2023). Väline ei ole arviointiin tai testaamiseen tarkoitettu, vaan se perustuu reflektioon ja arjen kielenkäyttötilanteisiin. Kieli-HOPS koostuu opiskelijan täyttämästä lomakkeesta, ohjaajan ohjeista sekä lisämateriaaleista, joita voidaan hyödyntää esimerkiksi ryhmäohjauksessa (Asikainen-Kunnari ym., 2022; Asikainen-Kunnari & Komppa, 2023). Kieli-HOPS tuo kielen oppimiseen suunnitelmallisuutta ja tavoitteellisuutta (Korpela, Iso-Heiniemi & Aho, 24.10.2022). Ilman tietoista ohjausta kielitaitoon liittyvät haasteet voivat nousta esiin vasta opintojen loppuvaiheessa, esimerkiksi harjoittelupaikkaa haettaessa tai työllistymisen kynnyksellä.

Yksilöllisyys ja urasuuntautuneisuus kieli-HOPS-työssä

Yksilöllisyys on kieli-HOPSin ytimessä. Väline tekee näkyväksi opiskelijan koko kielivarannon ja tunnistaa myös ne kielet, jotka eivät välttämättä muutoin näy korkeakouluopinnoissa. Tämä kieli- ja kulttuuritietoinen lähestymistapa tukee opiskelijan identiteetin rakentumista ja voi vahvistaa opintoihin kiinnittymistä (Cummins, 2000; Kinossalo ym., 2022; Nieto, 2017). Kieli-HOPS kytkee kielten oppimisen osaksi urasuunnittelua (Asikainen-Kunnari & Komppa, 2023). Työelämässä tarvittava kielitaito vaihtelee merkittävästi eri aloilla ja tehtävissä, ja kieli-HOPS auttaa opiskelijaa tunnistamaan nämä vaatimukset. Samalla opiskelija voi asettaa konkreettisia ja realistisia tavoitteita, jotka tukevat ammatillista kasvua. Kieli-HOPS tekee näkyväksi sen, että kielitaito on olennainen osa asiantuntijuutta.

Kieli-HOPS osaksi kaikkia tutkintoja?

Vaikka kieli-HOPS on kehitetty ensisijaisesti kansainvälisten opiskelijoiden tueksi kotimaisten kielten oppimiseen, sen periaatteet ovat sovellettavissa myös suomenkielisissä tutkinto-ohjelmissa englannin kielen ja kansainvälisten valmiuksien kehittämiseen. Kansainvälisessä toimintaympäristössä kaikki opiskelijat tarvitsevat soveltuvaa englannin kielen taitoa ja kykyä toimia monikielisissä ja -kulttuurisissa konteksteissa. Kieli-HOPS voidaan ottaa käyttöön opintojen alkuvaiheessa kaikissa tutkinto-ohjelmissa ja siihen voidaan palata opintojen edetessä. Näin se tukee kotikansainvälistymistä ja tekee kielitaidosta luontevan osan jokaisen opiskelijan koulutuspolkua.

Laajentuva ymmärrys kansainvälisyydestä ja kielitietoisuudesta

Kansainvälisyys ei nykykäsityksen mukaan rajoitu liikkuvuuteen tai kielten määrälliseen hallintaan, vaan se nähdään laaja-alaisena osaamisena, joka sisältää muun muassa tuottavuuden, resilienssin ja uteliaisuuden (CIMO & Demos Helsinki, 2014, 6–29). Kieli-HOPS tukee tätä laajennettua ymmärrystä auttamalla opiskelijaa tunnistamaan ja sanoittamaan kansainvälisesti kehittyneitä taitoja. SEAMKissa kieli- ja kulttuuritietoisuus on osa strategista kehittämistä ja kytkeytyy myös HEROES-yhteistyöhön, jonka tavoitteena on vahvistaa alueellista resilienssiä ja kykyä vastata muuttuviin osaamistarpeisiin (HEROES, 2024).

Lopuksi

Kielitietoinen korkeakoulu tunnistaa, että jokainen yhteisön jäsen on monikielinen ja että kieli on keskeinen osa oppimista, identiteettiä ja yhteiskuntaan kiinnittymistä (Opetushallitus, 2025). Kieli-HOPS tukee myös kielitietoista opetusta, jossa opettaja nähdään oman alansa kielen opettajana ja opiskelijoita tuetaan alan käsitteiden ja tekstikäytänteiden hallinnassa (Opetushallitus, 2023). Samalla kieli-HOPS tarjoaa korkeakoululle rakenteen, jonka avulla kieli- ja kulttuuritietoisuus voidaan juurruttaa osaksi tutkintojen arkea. Näin kieli-HOPS toimii paitsi yksilön tukena myös osana laajempaa strategista kehittämistyötä globaalisti verkottuneessa yhteiskunnassa. Maiju Kinossalo
kotoutumisen asiantuntija
projektipäällikkö ja kieli- ja kulttuuritietoisen toimintakulttuurin osaamisen kehittäjä
opinto-ohjaaja
SEAMKKatso lisää myös: Kieli- ja kulttuuritietoinen SEAMK Tämä artikkeli perustuu artikkeliimme: Kinossalo, M. & Rantanen, V. (2025). Kieli-HOPS-keskustelun mahdollisuudet [englanninkielisissä] tutkinto-ohjelmissa. Teoksessa S., Päällysaho, P., Junell, M., Salminen-Tuomaala, S., Uusimäki & M., Karvonen. (toim.) Kestävästi kohti tulevaisuutta – Seinäjoen ammattikorkeakoulu, (s. 385–398)
Saatavilla: https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20251211117354

Lähteet

Asikainen-Kunnari, T., Heinzmann, S., Iso-Heiniemi, E., Jäppinen, T., Komppa, J., Korpela, E., Kostamo, P., Lauranto, Y., Murtola, K., & Pelkonen, V. (2022). Tee kielenoppimissuunnitelma (Kieli-HOPS). *Kielibuusti*. https://www.kielibuusti.fi/fi/opinto-ja-uraohjaajat-ja-korkeakoulut/tyokaluja-opinto-ja-uraohjaukseen/tee-kielenoppimissuunnitelma-kieli-hops Asikainen-Kunnari, T., & Komppa, J. (2023). Kieli-HOPS tueksi korkeakouluopiskelijan urasuunnitteluun ja opinto-ohjaukseen. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta, 14*(2). https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-maaliskuu-2023/kieli-hops-tueksi-korkeakouluopiskelijan-urasuunnitteluun-ja-opinto-ohjaukseen CIMO & Demos Helsinki. (2014). *Faktaa – Facts and Figures 1/2014: Hidden Competences. Opetushallitus. Saatavilla:* https://www.oph.fi/en/development/hidden-competences Cummins,

J. (2000). *Language, Power and Pedagogy: Bilingual Children in the Crossfire*. Multilingual MattersKinossalo, M., Jousmäki, H., & Intke-Hernandez, M. (2022). Life-story pedagogy for identity: Through linguistic and cultural recognition to participation and equity. *Apples – Journal of Applied Language Studies, 16*(2), 99–119. https://doi.org/10.47862/apples.111953b Korpela, E., Iso-Heiniemi, E., & Aho, H. (24.10.2022). Suunnitelmallisuus on avain suomen kielen oppimiseen – tukena kieli-HOPS, Kielibuusti 2/5. *Hiiltä ja timanttia*. https://blogit.metropolia.fi/hiilta-ja-timanttia/2022/10/24/suunnitelmallisuus-on-avain-suomen-kielen-oppimiseen-tukena-kieli-hops-kielibuustia-2-5/ Nieto, S. (2017). *Language, Culture, and Teaching: Critical Perspectives* (3rd ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315465692 Opetushallitus. (12.1.2023). *Kielitietoisuudella rakennetaan osallisuutta ja osaamisidentiteettiä*. https://www.oph.fi/fi/uutiset/2023/kielitietoisuudella-rakennetaan-osallisuutta-ja-osaamisidentiteettia Opetushallitus.
(2025). *Kielitietoisuus*. Saatavilla: https://www.oph.fi/fi/opettajille/kielitietoisuus Rantanen, V. & Kinossalo, M. (Tulossa). *Kieli-HOPS-keskustelun pilotointi SEAMKissa Nursing-ohjelmassa suomen kielen oppimisen tukena.* Nursing tutkinto-ohjelma 15 vuotta SEAMKissa -kokoomateos. SEAMKin julkaisuja